

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ВП НУБІП УКРАЇНИ «БОЯРСЬКА ЛІСОВА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ»

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОСИСТЕМНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
У ЛІСОВОМУ КОМПЛЕКСІ ТА САДОВО-ПАРКОВОМУ
ГОСПОДАРСТВІ»
(18-19 квітня 2019 року)**

КИЇВ – 2019

ЗАСТОСУВАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ ДЕРЕВНИХ ПОРІД

*А.Р. Сова, здобувач**

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Застосування в рослинництві хімічних добрив і пестицидів супроводжується забрудненням навколишнього середовища, зниженням видової різноманітності й стійкості екосистем, а також родючості ґрунтів. З огляду на це, останніми десятиліттями велика увага приділяється біологізації землеробства, розробці та використанню біопрепаратів для стимулювання росту рослин, їхнього захисту від фітопатогенів і підвищення врожайності [1].

Вирощування високопродуктивних штучних насаджень із використанням біопрепаратів може й повинно посідати значне місце при створенні високоякісних лісових культур. Впровадження біологічно активних препаратів, при створенні ефективних та екологічних технологій, слугують підґрунтям на належному рівні підтримувати стійкість лісових екосистем. Власне препарати повинні бути актуальними і спрямованими на захист рослин від збудників хвороб, виступати стимулятором росту надземної й підземної частин рослини, підвищувати якісні властивості посівного та садивного матеріалу.

При вирішенні поставлених задач зростає потреба у розробці та впровадженні екологічно чистих технологій для інтенсивного вирощування високоякісного садивного матеріалу лісових деревних рослин. Однією з основних умов для отримання якісних сіянців і саджанців є використання засобів, що стимулюватимуть у них розвиток потужної кореневої системи та збільшення біомаси, яка забезпечить високу приживлюваність і покращить мінеральне живлення рослин, їх життестійкість. Провідні країни світу вирішують цю проблему за допомогою оптимізації мінерального живлення молодих рослин, використання комплексних добрив, природних і синтетичних регуляторів росту рослин із цитокініновою й ауксиновою активністю, азотфіксуєючих та фосфатмобілізуєючих мікроорганізмів, препаратів, тощо [4].

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Гриб В.М.

Використання біопрепаратів дасть змогу стимулювати внутрішні ресурси рослин, підвищувати їхню стійкість проти несприятливих умов вирощування та зменшити стрес рослин під час висаджування останніх на лісокультурну площу, а також для мінімізації відпаду в подальшому їхньому зростанні. Використання подібних препаратів не забруднює довкілля, проявляє високу селекційну дію, дозволяє максимально використати потенційні можливості рослини та зручні у використанні.

У 70–80-ті роки минулого століття вийшли друком роботи, присвячені дослідженню біологічно активних речовин, впливу останніх на ріст і розвиток рослин, у тому числі штучних хвойних насаджень із обґрунтуванням механізму їхньої дії [2, 3]. Спираючись на сучасні уявлення, під біопрепаратами розуміють природні та синтетичні органічні речовини, яким властива значна біологічна активність і які у незначних дозах посилюють потреби фізіологічних й біохімічних процесів, ріст, розвиток та формування стійкості рослин, не спричиняючи токсичної дії. Окрім того, за різних способів внесення вони включаються в обмін речовин і активізують фізіолого-біохімічні процеси, підвищуючи рівень життєдіяльності рослини [5].

Дослідження з використанням біопрепаратів при вирощуванні сіянців сосни звичайної проводяться на базі Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Боярська лісова дослідна станція». Так, у 2018 році у теплицях лісорозсадника Боярського лісництва було посіяно насіння сосни звичайної, яке напередодні було оброблено шістьма різними біопрепаратами з практикуванням різних методів внесення добрив. Під час лісокультурної кампанії навесні 2019 року сіянці були висаджені на лісокультурні площі.

Наразі періодично проводиться моніторинг за створеними лісовими культурами та збір дослідних даних, які в подальшому будуть основою для оцінки ефективності використання біопрепаратів при відтворенні штучних соснових насаджень Київського Полісся.

Список джерел літератури

1. Курдиш И. К. Гранулированные микробные препараты для растениеводства : наука и практика. Киев : КВЦ, 2001.
2. Регуляторы роста растений / под ред. Г.С. Муромцева. Москва: Колос, 1979. 211 с.
3. Рост растений. Первичные механизмы. Москва: Наука, 1978. 248 с.
4. Клименко Л. П. Техноэкология. Одеса: Таврія, 2000. 542 с.
5. Калинин Л. Ф. Биологически активные вещества в растениеводстве. Київ: Наук. думка, 1984. 320 с.